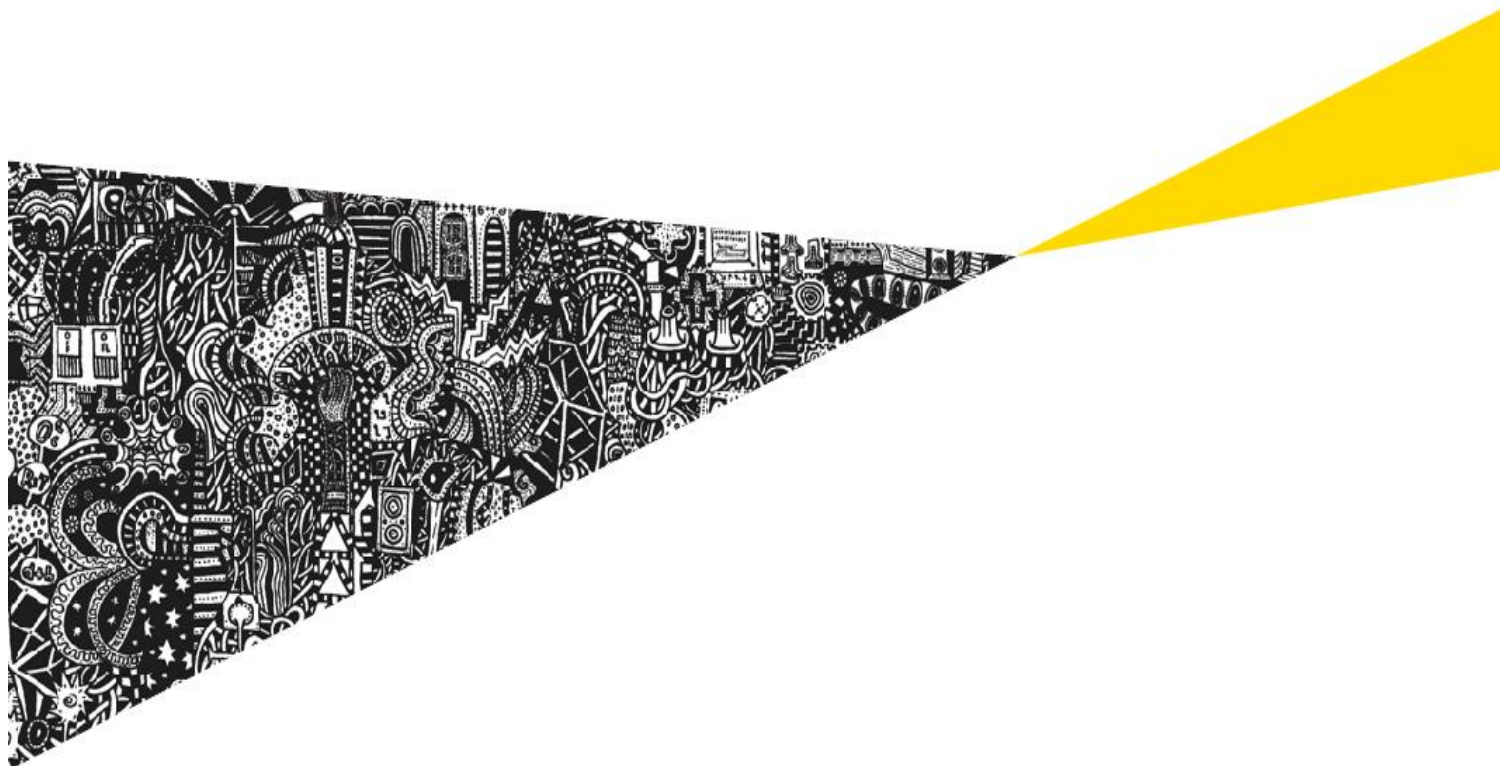

Haninge kommun

Granskning av årsredovisning 2011

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	2
2	Inledning	3
3	Syftet med granskningen	3
4	Granskningens omfattning	3
5	Kommunens ekonomiska resultat och ställning	4
6	Årsredovisning 2011	6
6.1	Förvaltningsberättelse.....	6
6.2	Verksamhetsberättelser för nämnder/styrelser	8
6.3	Kommunens bolag och förbund	9
6.4	Resultaträkningen	9
6.5	Balansräkning	11
6.6	Finansieringsanalys	14
7	Sammanställd redovisning	15
8	Noterade fel	15

1 Sammanfattning

I denna rapport redogör vi för våra iakttagelser och synpunkter från granskningen av Haninge kommuns bokslut och årsredovisning för 2011.

I granskningen har vi beaktat att god redovisningssed har efterföljts. Vid granskningen har inga väsentliga felaktigheter eller avvikelser från gällande lagstiftning eller från god redovisningssed noterats. Årsredovisningen är, i allt väsentligt, upprättad enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, så som den definieras av bland annat Rådet för kommunal redovisning.

De väsentligaste slutsatserna i 2011 års granskning sammanfattas enligt följande:

- Årsredovisningen i dess helhet ger läsaren en överskådlig och bra bild över Haninge kommuns verksamhet och ekonomi.
- Årsredovisningen ger en god beskrivning av kommunens måluppfyllelse, både på en övergripande nivå och för respektive nämnd.
- Förvaltningsberättelsen ger en god bild av kommunens utveckling, utmaningar, ekonomi och finansiell situation.
- Kommunens analys och utvärdering av kriterier för god ekonomisk hushållning bedömer vi vara redovisat på ett tillfredsställande sätt i årsredovisningen.
- Den negativa utvecklingen av flera nyckeltal tillsammans med att nämnderna sammantaget redovisar finansiella underskott inger oro.
- Kommunens exploateringsredovisning bör förtydligas och förstärkas.
- Kommunens rutiner för kvalitetssäkring av interna transaktioner inom kommunkoncernen bör förstärkas.
- Årsredovisningen bedöms uppfylla kravet på rättvisande räkenskaper.

2 Inledning

Vi har på uppdrag av revisorerna i Haninge kommun granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2011. Rapporten innehåller iakttagelser från bokslutsgranskningen med avseende på väsentliga poster, och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar i samband med granskningsarbetet. Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges.

3 Syftet med granskningen

Granskningens syfte är att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av verksamhetens resultat/måluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande bild avses bland annat:

- att tillgångar och skulder existerar och avser kommunen,
- att tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt,
- att Haninge kommuns samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- att inkomster och utgifter i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

4 Granskningens omfattning

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallag, kommunala redovisningslagen, god revisionsred för kommunal verksamhet, samt kommunens regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Vår granskning av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse (inkl nämndernas verksamhetsberättelser)
- Årsbokslut
 - Resultaträkning
 - Balansräkning
 - Tilläggsupplysningar presenterade i notform
 - Finansieringsanalys
 - Sammanställd redovisning (koncernredovisning)

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Vi har även granskat att kommunen beaktat ny lagstiftning och nya redovisningsprinciper i förekommande fall. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

5 Kommunens ekonomiska resultat och ställning

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för Haninge kommun.

Nyckeltal	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Årets resultat, mkr	45,8	142,7	94,2	110,0	105,8	97,5
Eget kapital, mkr	1 079,1	1 033,2	890,5	796,2	688,6	582,8
Verksamhetens nettokostnader (inkl exploateringsintäkter) i procent av skatteintäkter/statsbidrag samt utjämning	99,0	96,2	97,0	96,0	96,0	96,0
Nettoinvesteringar, mkr	97,5	97,8	90,5	101,2	131,7	149,6
Skattesats, (procent)	19,8	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1
Soliditet 1.) (procent)	41,5	43,0	36,1	35,0	32,0	31,0
Soliditet 2.), (procent)	-16,0	-13,9	-20,1	-25,0	-31,0	-32,0

Soliditet 1: exklusive ansvarsförbindelser för pensioner
Soliditet 2: inklusive totalt pensionsåtagande.

Haninge kommun redovisar ett positivt resultat uppgående till 45,8 mkr (142,7 mkr).

Årets positiva resultat förklaras i huvudsak av att utfallet av skatter och generella statsbidrag blev högre än vad som var budgeterat. Utöver detta har kommunens finansförvaltning redovisat ett överskott som är högre än budgeterat.

Det noteras att nämnderna sammantaget, exklusive kommunstyrelsens finansförvaltning och reavinster, redovisar ett negativt resultat om 57,0 mkr. Även föregående år redovisades att underskott uppgående till 4,5 mkr. Detta innebär att nämnderna redovisat underskott de två senaste åren. Kommunens nettokostnader har ökat med 4,9 procent vilket är en lägre ökningstakt än föregående år då kostnadsökningen uppgick till 5,2 procent.

Årets bokslut innebär att Haninge kommun uppfyller balanskravet. Vid justering för poster av engångskaraktär, vilket framför allt avser reavinster, redovisas ett positivt resultat om 56,3 mkr. Detta är en försämring i jämförelse med föregående år då motsvarande resultat uppgick till 138,1 mkr. Förändringen av eget kapital är hänförlig till årets resultat.

Årets investeringsvolym, inkl VA-investeringar, uppgår till 97,5 mkr vilket är i nivå med föregående år. Av årets investeringar utgör VA-investeringar 35,6 mkr. Det noteras att kommunens hela investeringsram om 277,3 mkr enligt

budget för år 2011 således inte har används beroende på att vissa större projekt framflyttats i tiden. Detta gäller framför allt Årsta havsbad, Fors trafikplats samt vattenledning Albyberg och Nynäsbanan. Större investeringar under året utgörs av ny IT-plattform inom kommunen samt investeringar i markreserv samt verksamhetslokaler.

I likhet med föregående år noteras att investeringar i nya verksamhetslokaler och bostäder framför allt sker i kommunens dotterbolag.

Ett vanligt nyckeltal för att bedöma det ekonomiska läget i kommuner är verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. Om måttet överstiger 100 procent måste den löpande verksamheten täckas på annat sätt än genom skatter och verksamhetsintäkter, t.ex. genom ett finansiellt nettoöverskott eller försäljning av tillgångar. För Haninge kommun har detta nyckeltal legat konstant kring 96 procent från år 2005 med undantag för år 2009 då nyckeltalet uppgick till 97 procent. För år 2011 gäller att nyckeltalet åter uppgår till 99 procent, vilket således är en negativ utveckling i jämförelse med tidigare år.

Haninge kommun har en svag soliditet. Soliditeten för år 2011 uppgår till 41 procent vilket är en mindre försämring med 1,5 procentenheter i jämförelse med föregående år. Om hänsyn tas till pensionsförpliktelser, vilket torde vara naturligt då dessa pensionsåtaganden i praktiken utgör en skuld för kommunen, uppgår soliditeten till -16,0 procent.

För kommunerna i Stockholms län uppgår den genomsnittliga soliditeten till 50 procent år 2011 (preliminär beräkning av SCB). Då hänsyn tas till kommunernas totala pensionsåtagande uppgår soliditeten till 20 procent. Haninge kommuns soliditet är således fortsatt svag jämfört med många andra kommuner i länet och i riket.

Vår bedömning – Flera av nyckeltalen visar på en negativ utveckling för 2011 samtidigt som nämnderna sammantaget har ett negativt resultat. Det finns således anledning att noga följa den fortsatta utvecklingen.

6 Årsredovisning 2011

6.1 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt den kommunala redovisningslagen (kap 4) ge en samlad bild över kommunens utveckling under året samt framtida utveckling. Vidare ska förvaltningsberättelsen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för verksamheten samt ange på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras.

Haninge kommuns förvaltningsberättelse och dess olika delar kommenteras kortfattat i följande avsnitt.

Utveckling ur olika perspektiv

Årsredovisningen inleds med en övergripande beskrivning av väsentliga händelser under året, nyckeltal i sammandrag samt beskrivning av kommunens organisation. Förvaltningsberättelsen redogör därefter för den samhällsekonomiska utvecklingen under året. Väsentliga händelser under året samt en övergripande beskrivning av regionens utveckling kommenteras och sammanfattas ur ett flertal olika perspektiv.

Vår bedömning – Den inledande texten ger en god bild av Haninge kommuns förutsättningar och utmaningar bland annat ur ett demografiskt perspektiv. Det är positivt att kommunens styrmodell och organisation redovisas på ett överskådligt och tydligt sätt.

Kommunfullmäktiges mål

I det efterföljande avsnittet redovisas uppföljning av kommunens mål. Detta görs på ett tydligt och intresseväckande sätt. Samtliga av kommunens övergripande mål (27 st.) kommenteras med avseende på utfall. Verifierande statistik och underliggande data presenteras på ett lättillgängligt sätt.

Vår bedömning - Det sätt som kommunen valt att presentera måluppfyllelsen på gör det enkelt att följa årets utfall. Av målen har 12 mål (9 st föregående år) inte uppfyllts och 1 (3 st) mål har inte kunnat utvärderas. Av kommunens analys går att utläsa anledningen till att vissa av målen inte har uppnåtts.

Kvalitet och intern kontroll

I ett särskilt avsnitt redogörs det för kommunens kvalitetsarbete inom olika verksamhetsområden, och detta med utgångspunkt ifrån den kvalitetspolicy som antagits av fullmäktige. Kommunens arbete med brukar- och medborgarundersökningar beskrivs kortfattat.

Avsnittet avseende kommunens arbete med intern kontroll omfattar en övergripande och sammanfattande beskrivning av nämndernas arbete med och uppföljning av deras planer för intern kontroll. Av nämndernas egna uppföljningar framgår att strukturen för intern kontroll bedöms vara tillfredsställande, men att det fortfarande finns förbättringsområden.

Vår bedömning - Det är positivt att både kommunens övergripande kvalitetsarbete och nämndernas interna kontroll beskrivs och utvärderas. Redogörelsen ger en god bild av vissa kvalitetsindikatorer och en jämförelse med andra kommuner presenteras. Dock är det vår uppfattning att avsnittet avseende uppföljning av nämndernas interna kontrollplaner kan utvecklas ytterligare och även omfatta en beskrivning av vilka kontrollmoment som utförs inom respektive nämnd och vad utfallet faktiskt blivit.

Personal, finansiell analys, investeringar samt koncernen

Årsredovisningen omfattar ett personalavsnitt som redogör kortfattat för personalstatistik av olika slag samt för det personalpolitiska program som finns implementerat. Vidare presenteras resultatet av den årliga arbetsplatsundersökningen samt utvecklingstrenden rörande personalens attityder inom olika frågeområden. Personalavsnitt finns även redovisade i verksamhetsberättelserna för respektive nämnd.

I avsnittet ekonomiskt resultat redogörs övergripande för kommunens finansiella utfall, där det kommunala balanskravet kommenteras särskilt. Avsnittets utgångspunkt är kommunens resultaträkning. Investerings- och driftsredovisningarna ger en kortfattad beskrivning per nämnd.

I den finansiella analysen kommenteras den finansiella utvecklingen i tre olika perspektiv, kapacitet, risk och kontroll. I avsnittet är det framför allt kommunens finansiella ställning som kommenteras. Syftet är att identifiera finansiella problem och klargöra i vilken grad kommunen upprätthåller en god ekonomisk hushållning. Avsnittet kommenterar kommunens ställning med utgångspunkt från balansräkningen.

Vår bedömning – Personalavsnittet har utvecklats på ett positivt sätt. Detta gäller framförallt redogörelsen av arbetsplatsundersökningen som genomförs varje år, samt att trenden redovisas inom olika frågeområden. Den finansiella analysen samt driftsredovisningarna speglar kommunens verksamhet i finansiella termer på ett tillfredsställande sätt. Dock är det vår bedömning att investeringsredovisningen kan förtydligas ytterligare avseende vad som faktiskt har aktiverats som anläggningstillgångar under året. Kommunens utvärdering av god ekonomisk hushållning visar att soliditeten är låg i jämförelse med övriga kommuner i Stockholms län. Vår bedömning är att avsnittet avseende ris-

ker har utvecklats och förtydligats i jämförelse med tidigare år. Bland annat beskrivs kommunens pensionsåtaganden på ett bra sätt.

De utmaningar som kommunen står inför finns sammanfattade i ett särskilt avsnitt, framtidsutsikter, vilket är positivt. I avsnittet redogörs det för både möjligheter och risker inför de kommande åren, bland annat när det gäller den demografiska utvecklingen.

Det sammanfattande intrycket är att förvaltningsberättelsen ger en tillfredsställande analys av kommunens utveckling under år 2011 på ett intresseväckande och överskådligt sätt.

6.2 Verksamhetsberättelser för nämnder/styrelser

Kommunens årsredovisning innehåller separata verksamhetsberättelser för varje enskild nämnd. En kortare beskrivning av nämndens ansvarsområde presenteras inledningsvis. Samtliga verksamhetsberättelser följer en likartad disposition med separata avsnitt för väsentliga områden som måluppfyllelse, ekonomi, personal och framtidsutsikter.

I årsredovisningens driftsredovisning framgår respektive nämnds ekonomiska utfall mot budget. Sammantaget framgår att nämnderna redovisar ett negativt utfall mot budget om -57,0 mkr (-4,5 mkr). Detta underskott utgör resultatet innan fördelningen av kommunfullmäktiges budgetreserv om 19,7 mkr, som tagits i anspråk under året.

Nämndernas avvikelse mot budget (mkr)				
Verksamhet	2011	2010	2009	2008
Kommunstyrelsen*	1,2	3,7	10,2	11,9
Valnämnd, Revision, Överförmyndare	-0,3	-0,8	0,5	0,7
Miljönämnden	1,2	0,4	0,7	0,2
Grund- och förskolenämnden*	-16,2	-19,5	4,2	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden**	1,4	7,3	4,5	
Socialnämnden	-29,0	3,5	0,0	26,0
Äldrenämnden	-25,4	-1,6	19,5	14,2
Kultur- och fritidsnämnden	6,3	0,5	5,5	2,9
Stadsbyggnadsnämnden	3,8	1,4	-1,1	2,0
Totalt*	-57,0	-4,5	44,0	88,2

* Budgetavvikelse exklusive realisationsvinster samt kommunfullmäktiges budgetreserv.

Underskottskott hänförs huvudsakligen till de tre stora nämnderna grund- och förskolenämnden, socialnämnden och äldrenämnden. De ekonomiska utfallen för respektive nämnd kommenteras övergripande i driftsredovisningen på ett

överskådligt sätt. I det separata avsnittet med nämndernas verksamhetsberättelser redogörs det för det ekonomiska utfallet på en mer detaljerad nivå.

Vår bedömning - Det är allvarligt att flera av de stora nämnderna redovisar utfall som överskrider budget. Detta gäller framför allt socialnämnden och äldre- och barnnämnden. Underskotten redovisas samtidigt som måluppfyllelsen i flera avseenden inte är positiv. Budgetavvikelsen, exklusive fullmäktiges budgetreserv är betydande. De åtgärder som vidtagits under året med avseende på prognostiserade och redovisade utfall förväntas ge effekt under år 2012. Vår bedömning är att prognossäkerheten under året varit tillräcklig.

6.3 Kommunens bolag och förbund

I årsredovisningen finns ett avsnitt som behandlar årets resultat och ställning för de verksamheter där kommunen har ett väsentligt inflytande i, och därmed ingår i den sammanställda redovisningen. Redogörelser ges för den verksamhet som bedrivits under år 2011 samt utsikterna för framtiden. För vår granskning av den sammanställda redovisningen se avsnitt 7 nedan.

Vår bedömning - redogörelsen för kommunens dotter- och intresseföretag bedöms ge en tillräcklig bild av resultat och ställning med avseende på årsboksluten för 2011.

6.4 Resultaträkningen

Haninge kommuns resultaträkning år 2011			
Resultaträkning (mkr)	Bokslut 2011	Budget 2011	Bokslut 2010
Verksamhetens intäkter	762,9	734,0	732,7
Verksamhetens kostnader	-3 995,5	3 956,3	-3 811,3
Avskrivningar	-53,3	50,0	-52,1
Verksamhetens nettokostnader	-3 286,0	-3 272,3	-3 130,7
Skatteintäkter	2 736,9	2 708,7	2 666,2
Generella statsbidrag	580,8	580,0	587,1
Finansiella intäkter	34,4	27,0	31,2
Finansiella kostnader	-20,4	-25,0	-11,1
Resultat före extraordinära poster	45,8	18,4	142,7
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	45,8	18,4	142,7

Verksamhetens intäkter

Kommunens intäkter, inklusive skatteintäkter, har ökat med ca 2,4 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen kan främst härledas till ökade skatteintäkter tack vare högre ökning av skatteunderlaget i landet än vad som var budgeterat.

Det bör noteras att kommunen klassificerar exploateringsintäkter och realisationsvinster vid försäljningar av materiella anläggningstillgångar bland verksamhetens intäkter.

Kommunens intäkter för avgifter och ersättningar uppgår till 272,7 mkr jämfört med 230,7 mkr föregående år.

Exploateringsresultatet, som redovisas bland verksamhetens intäkter, uppgår för året till 9,2 mkr, vilket överstiger budget med 5 mkr. Föregående år uppgick exploateringsresultatet till 4,6 mkr.

Verksamhetens kostnader

Årets kostnader, inklusive exploateringskostnader, har ökat med ca 4,8 procent vid jämförelse med föregående år. Kostnader för avskrivningar uppgår till 53,3 mkr jämfört med 52,1 mkr år 2010. Personalkostnadsökningar uppgår till drygt 2 procent för året. En stor del av denna ökning förklaras av ökade pensionskostnader om 19,7 mkr. Under året har kommunens lokalkostnader varit oförändrade i jämförelse med föregående år.

Vi har under året genomfört ett flertal granskningsmoment för att säkerställa en korrekt redovisning av lönekostnader i resultaträkningen. Vår granskning har bland annat omfattat granskning av kommunens interna kontrollstruktur kopplat till löneutbetalningar. Vår granskning har påvisat vissa avstämningsdifferenser mellan lönesystemet och ekonomisystemet under året, framför allt gällande semesterlöneskulden. Efter genomförd granskning är det vår bedömning att redovisade personalkostnader och skulder är rimliga.

Vi har i samband med revisionen av årsbokslutet genomfört en periodiseringskontroll av nämndernas intäkter och kostnader. Granskningen syftar till att ge en bild av i vilken omfattning redovisningen speglar verkligheten genom en korrekt periodisering av kostnader och intäkter. Vår periodiseringskontroll har indikerat att det föreligger vissa periodiseringsfel avseende redovisade kostnader. Noterade fel bedöms dock inte vara väsentliga på en övergripande nivå i årsbokslutet. Kommunen bör dock säkerställa att periodiseringskontroller sker i tillfredsällande omfattning.

Det kan noteras att kommunen redovisar ett finansnetto som uppgår till 14,0 mkr vilket är en försämring med 6,1 mkr i jämförelse med föregående år. Detta förklaras till största del av kommunens ökade låneskuld.

Vår bedömning - Vår granskning har visat att kommunens resultaträkning ger en rättvisande bild av kommunens intäkter och kostnader i allt väsentligt. De avstämningssdifferenser som identifierats under året mellan lönesystem och ekonomisystem bedöms inte ha betydande påverkan på kommunens redovisade resultat i årsbokslutet.

6.5 Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal redovisning, givna rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har på sedvanligt sätt respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprov samt avstämning mot sidoordnade system har kontroll skett att posterna värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

Haninge kommuns balansräkning år 2011		
TILLGÅNGAR (mkr)	2011	2010
Anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	872,1	721,2
Maskiner och inventarier	107,3	116,7
<i>(Varav Pågående projekt)</i>	70,5	72,2
Finansiella anläggningstillgångar		
Värdepapper, andelar samt aktier	65,3	65,3
Långfristiga fordringar	1 035,4	959,2
Summa anläggningstillgångar	2 080,1	1 862,4
Omsättningstillgångar		
Förråd och lager	0,5	0,0
Kortsiktiga fordringar	548,2	376,2
Kassa och bank	-27,3	166,8
Summa omsättningstillgångar	521,4	543,0
SUMMA TILLGÅNGAR	2 601,5	2 405,4

Haninge kommuns balansräkning år 2011		
EGET KAPITAL OCH SKULDER (mkr)	2011	2010
Eget kapital	1 079,1	1 033,2
varav årets resultat	45,8	142,7
Avsättningar och liknande förpliktelser	241,0	208,9
Långfristiga skulder		
Lån	667,9	530,2
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder inkl. exploateringsverksamheten	613,6	633,1
Summa skulder	1 281,5	1 163,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 601,5	2 405,4
Ansvarsförbindelser	2 707,9	2 700,1

Nedan redogörs för våra noteringar i samband med granskningen av kommunens balansräkning.

Materiella anläggningstillgångar och pågående projekt

Årets investeringsvolym, inklusive VA-investeringar om 35,5 mkr, uppgår till 97,5 mkr vilket understiger budget med 179,8 mkr. Huvuddelen av årets genomförda investeringar avser byggnationsprojekt samt investeringar i kommunlokaler och exploateringsprojekt. Att investeringsvolymen kraftigt understiger budget beror bland annat på att vissa investeringar gjorts av dotterbolag i stället för i kommunen samt att vissa projekt har senarelagts av olika anledningar.

Avskrivningar är stickprovsvis kontrollberäknade utan några noteringar. Vi har även stickprovsvis granskat verifierande underlag, projektredovisningar och fakturor i samband med aktiveringar av nya projekt. Vår bedömning är att kommunens redovisning av pågående projekt och exploateringsredovisning behöver förtydligas. Detta med avseende på tillämpade redovisningsprinciper samt redovisning av verifierande dokument för respektive projekt.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunens långfristiga fordringar på totalt 1 034,4 mkr avser till allra största del fordringar på Tornberget AB (1 002,8 mkr). Kommunen har även fordringar på fastighetsägare avseende gatukostnader uppgående till 1,7 mkr. Kommunen redovisar även en fordran om ca 14,1 mkr mot ett antal fastighetsägare i området Skogs-Ekeby avseende fakturerade gatukostnadsersättningar. Berörda fastighetsägare bestriider delar av de fakturerade beloppen och kommu-

nen förbereder en rättslig prövning. Med utgångspunkt ifrån tidigare rättsfall bedömer kommunen att dessa fordringar inte bör redovisas som osäkra. Revisionen har för avsikt att följa upp utvecklingen av denna tvist i samband med kommande granskningar.

Kortfristiga fordringar

Totala kundfordringar uppgår till 61,0 mkr vilket kan jämföras med 51,1 mkr föregående år. Ökningen beror bland annat på att kommunens reservering för osäkra kundfordringar är cirka 2 mkr lägre i år jämfört med 2010. Vi har genomfört en åldersanalys av kommunens utestående kundfordringar och kan notera att i bokslutet finns fakturor som är förfallna med mer än 90 dagar uppgående till 15,0 mkr.

Kommunens interimfordringar har ökat från 159,4 mkr till 263,8 mkr. En stor orsak till detta är att den skatteavräkningen för 2010 blev betydligt högre än beräknat och att kommunen således fått reservera en upplupen skatteintäkt vilket ökat interimfordringarna. Vår granskning av kortfristiga fordringar har inte föranlett några väsentliga noteringar.

Kassa och bank

Vi har stämt av likvida medel mot kontoutdrag från bank och plusgiro utan anmärkning. Kommunen gör månatlig avstämning av likvida medel. Vi har stickprovsvis stämt av förskottskassor mot attesterade kassaintyg samt kontrollerat att ränteintäkter är korrekt periodiserade. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Eget kapital

Årets förändring av eget kapital är hänförligt till årets positiva resultat,

Avsättningar

Avsättning för pensioner sker i enlighet med Lagen om kommunal redovisning, vilket innebär att i kommunens balansräkning redovisas endast pensionsrätt intjänad efter 1998. Utgående saldon har stämts av mot specifikation från KPA utan anmärkning. Övriga pensionsåtaganden redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med kommunallagen.

Haninge kommuns totala pensionsåtagande (avsättningar för pensioner, ansvarsförbindelser samt löneskatt) uppgår till 1 740,3 mkr (1 573,6 mkr). Det är viktigt ur risksynpunkt att beakta även den del av pensionsskulden som redovisas som ansvarsförbindelse då finansiering av denna ska ske i framtiden. Anledningen till den betydande ökningen av kommunens totala pensionsskuld har framför allt att göra med ändrade ränte- och livslängdsantaganden som används av KPA vid deras beräkningar. Övriga kommuner har påverkats på ett liknande sätt.

Aktualiseringsgraden i kommunens pensionsberäkningar uppgår till 77 procent. Aktualiseringsgraden innebär att endast 77 procent av de uppgifter som ligger till grund för beräkningen av kommunens pensionsåtagande är uppdaterade fullt ut. En låg aktualiseringsgrad kan innebära en viss risk då inte all information ingår i beräkningarna. Vår bedömning är att det vore önskvärt att kommunens aktualiseringsgrad ökas något under kommande år.

Övriga avsättningar har granskats mot verifierande underlag utan anmärkningar.

Långfristiga skulder

Kommunens långfristiga låneskulder har avstämts mot verifierande underlag utan anmärkningar. Under året har kommunen tagit upp nya lån från Kommuninvest om 100 mkr.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder utgörs av leverantörsskulder, personalrelaterade skulder samt interimsskulder. Dessa har minskat i jämförelse med föregående år, framför allt beroende på minskning av förutbetalda skatteintäkter. Vi har stämt av bokförda skulder mot underlag samt genomfört avklippskontroll för att verifiera korrekt hantering i kommunens periodisering av kostnader kring årsskiftet. Granskningen har inte föranlett några väsentliga anmärkningar.

Kontroll har skett att samtliga personalrelaterade skulder ha belagts med sociala avgifter. Den individuella delen av pensionsskulden inklusive löneskatt har redovisats i enlighet med beräkningsunderlag från KPA. Övriga större poster avseende interimsskulder har granskats mot verifierande underlag. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

Vår bedömning - balansräkningen ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning per 2011-12-31. Vi rekommenderar dock kommunen att förbättra aktualiseringsgraden i samband med beräkningen av pensionsskulden. Vi rekommenderar kommunen att även verka för redovisningen av exploateringsprojekt förtydligas. Vidare är det vår bedömning att kommunens anläggningsregister bör gås igenom och rensas för poster som inte längre är verifierbara.

6.6 Finansieringsanalys

Vi har granskat att finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Vår bedömning - Kommunens finansieringsanalys är upprättad i enlighet med övriga delar av årsredovisningen och ger en korrekt bild av likviditetsflöden under året.

7 Sammanställd redovisning

Haninge kommun upprättar en sammanställd redovisning för kommunens åtaganden där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital, vilket är i överensstämmelse med god sed för kommunal redovisning. Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt en beskrivning av de i koncernen ingående bolagen. Noter redovisas till väsentliga poster i viss utsträckning.

Konsolidering har skett av dotterbolagen Haninge kommun Holding AB (100 procent), SRV Återvinning AB (31,5 procent), Haninge Ishall AB (100 procent) samt Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (52,5 procent).

Årets resultat i kommunkoncernen uppgår till 66,6 mkr att jämföra med föregående års resultat om 251,9 mkr, efter justering för bokslutsdispositioner. Resultatet för kommunkoncernen förklaras huvudsakligen av kommunens resultat samt att dotterbolagen i huvudsak redovisar positiva resultat.

Vår bedömning – Vi har granskat samtliga koncernjusteringar och analysen av förändringen mellan ingående och utgående eget kapital. Den sammanställda redovisningen bedöms ge en rättvisande bild över verksamheten och den ekonomiska ställningen för Haninge kommun och dess koncern per den 31 december 2011. Dock är det vår bedömning att kommunens rutiner för avstämning av koncerninterna poster behöver förstärkas inför kommande år.

8 Noterade fel

Vår bedömning är att de fel vi identifierat vid granskningen av kommunens årsbokslut sammantaget inte är av väsentlig karaktär.

Stockholm den 14 mars 2012

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor